

*Kraljestvo
domišljije*

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANA

Lutz Hübner

Neli ni več

Pedagoško gradivo

Pripravila: Živa Jurančič

O predstavi

Avtorji predstave

Režiser: Jaša Koceli

Avtor: Lutz Hübner

Igrajo: Asja Kahrimanović (Kora), Matevž Müller (Jan),

Lena Hribar k. g. (Neli), Sara Gorše k. g. (Tina), Jernej Čampelj k. g. (Danny)

Avtor glasbe: Miha Petric

Avtor songov: Gašper Torkar

Scenograf: Darjan Mihajlovič Cerar

Kostumografka: Branka Pavlič

Predstava *Neli ni več* (*Nellie Goodbye*) je zgodba o srednješolskem bendu, ki ga sestavlja pet med seboj zelo različnih mladih posameznikov. Vse pa poleg glasbe povezuje tudi želja po uspehu. Vendar predstava ni le zgodba o ambicioznih mladih glasbenikih, temveč tudi tankočutna in ganljiva pripoved o prijateljstvu, ljubezni, sočutju in pomoči, soočanju z minljivostjo in izgubo najbližjega. Teme, o kateri nemalokrat težje spregovorimo, se v predstavi pred nami razpirajo prek avtorskih besedil in popularne glasbe – medija, ki je mladim še posebej blizu in v dogajanje na odru ves čas vnaša življenjski optimizem. V pedagoškem gradivu vam predstavljamo nekaj izhodišč za pogovor z mladimi ob ogledu predstave ter kratek pogovor z režiserjem Jašo Kocelijem in glavno igralko Leno Hribar. Čisto na koncu gradiva pa najdete še nekaj literarnih in filmskih namigov za mlade s podobno tematiko.

Pogovor z režiserjem Jašo Kocelijem

Od kod odločitev oziroma želja po uprizoritvi predstave z mladinsko problematiko?

Zdi se mi, da obstaja v slovenskem gledališču niša, kar se tiče ustvarjanja predstav za mladostnike. Veljajo za občinstvo, ki ga zelo težko zvabiš v teater, in mogoče je to eden izmed razlogov, zakaj je teh predstav manj. To se mi je zdel zanimiv izziv. Ustvarjati vsebine, ki naj bi bile blizu srednješolcem. Tega še nisem počel in vedno se rad lotim česa novega, saj me sili v predrugačenje mišljenja in pristopa pri ustvarjanju.

Zakaj ravno uprizoritev dramskega besedila Lutza Hübnerja *Neli ni več*? Kaj vas je v zgodbi najbolj nagovorilo?

Vznemirljiva je luknja v besedilu, ki jo je pustil avtor – da ne napiše songov niti ne zapiše stila glasbe, ki naj bi jo bend igral, vse to prepusti ustvarjalni ekipi in igralcem. To se mi je zdelo super. Poleg tega sem v besedilu prepoznal sodoben odmev individualistične generacije, saj so si člani benda zelo različni, zato so različni tudi njihovi cilji. So zelo ambiciozni, ampak vsak vleče na svojo stran, kar je za ustvarjalni kolektiv zelo konfliktno, je pa dobro za gledališče. Navsezadnje gre tudi za ganljivo zgodbo o minljivosti, ki ni patetična, ampak zelo življenjska.

Liki v dramskem besedilu *Neli ni več* niso idealizirani. V kar nekaj situacijah prideta do izraza njihov individualizem ter odločno zavzemanje za svoje cilje in ambicije. Pa vendar je v vaši uprizoritvi med njimi ves čas čutiti sočutje, skrb, povezanost in bližino. Kako ste ustvarjali posamezne like v predstavi in odnose med njimi? Koliko so pri ustvarjanju likov sodelovali igralci?

Igralci so absolutni avtorji svoje vloge oz. svojih likov. Seveda smo skupaj razčlenjevali odnose med njimi, ukvarjali smo se tudi z njihovimi preteklostmi, sploh zato, ker v besedilu ni bilo veliko informacij, pa je potem nevarnost, da liki izpadejo enodimenzionalno. Zelo dobre vaje so bile, ko smo ustvarjali situacije in dogodke med njimi, ki jih sicer v predstavi ne vidimo, so pa pomembni za njihove občutke in misli. Ključno se mi zdi, da so ljudje, ki jih uprizarjamo, večplastni, odzivni, da so večkrat prisiljeni delati stvari proti svoji volji in so ves čas v nekem precepu s sabo in drugimi okoli sebe.

Besedilo je v izvirniku zelo odprto in od ustvarjalcev posamezne uprizoritve zahteva, da sami določijo vrst glasbe in napišejo besedila pesmi. Kako sta bila v proces nastajanja uprizoritve vključena Gašper Torkar, avtor besedil, in Miha Petric, avtor glasbe?

Miha je vrhunski kitarist in skladatelj, ki igra v več sestavih in živi za glasbo, on je bil eden izmed razlogov, zakaj smo delali to predstavo. Na zelo nevsiljiv način zna skupaj z igralci razvijati nov material, da vsi prispevajo k nastajanju pesmi, on pa vodi proces. Lepo je biti prisoten ob rojevanju nove glasbe, ko na vaji deluje takšna kemija. Gašper pa je eden najbolj nadarjenih mladih pesnikov v Sloveniji, sodelovala sva že pri enem projektu v preteklosti in takoj sem pomislil nanj, ker sem hotel, da imamo zelo dobre tekste, če jih primerjaš s siceršnjimi besedili v popularni glasbi. Želel sem, da #hešteg izpade kot bend, ki nima samo ciljev postati slaven, ampak da si v resnici želi ustvarjati umetnost, presežek.

Igralci se v uprizoritvi prelevijo v čisto prave glasbenike, člane skupine #hešteg. Kako so potekale priprave in delo z njimi?

Za to predstavo je bilo obvladovanje inštrumentov seveda ključno, zato so igralci že slabo leto pred predvidenim datumom premiere začeli vaditi kot bend. Nekateri so imeli nekaj izkušenj z igranjem, drugi sploh nič. Najprej so igrali priredbe znanih bendov, potem pa so z Miho sčasoma začeli ustvarjati avtorske komade. Bili so zelo prizadevni, te vaje pa so bile ključne tudi za njihov občutek za skupino. Zdaj so skupaj kot bend že skoraj leto dni.

Ob koncu predstave se pojavijo fotografije srednješolskih bendov iz Ljubljane in okolice. Zakaj ste se odločili, da jih vključite?

Gre za širjenje konteksta same uprizoritve, kjer smo dogajanje preselili iz okolice nemškega Münstra v okolico Ljubljane in smo želeli še neki dodaten dokumentarni odmev iz lokalnega okolja. Gledališče je namreč lahko doživeto kot fiktivni, domišljjski svet, mi pa smo želeli poudariti, da so bendi, kot je #hešteg, vse naokoli nas.

Pogovor z glavno igralko Leno Hribar

Uprizoritev *Neli ni več* je zgodba o bendu, ob tem pa se dotika tudi drugih tematik, od prijateljstva, ljubezni, sočutja in pomoči do soočanja z umrljivostjo. Kaj je vas najbolj nagovorilo, se vas dotaknilo v dramskem besedilu?

Lepo mi je bilo, ker sem se spet spomnila na srednješolske dni. Na vse te iskric in zaljubljenosti, pa glasbo in prijatelje, sošolce. Še posebej pa me je pri tem tekstu zaznamovala prav ta minljivost. Veliko sem razmišljala o tem med samim procesom. Kako smo lahko veseli vsakega dne, ko se zbudimo zdravi. To nam je samoumevno. Ampak ni. Včasih se nam zdijo usodni problemi, ki to sploh niso, in šele ko pride neka taka stvar, kot je bolezen, vidimo, kako smo se sekirali zaradi nepomembnih stvari, pozabili pa smo živeti. In prav to me je naučila Neli. Da tudi ko pride konec (in ta nekoč pač pride), ni hudo oditi, če si do takrat rad živel.

Neli je ambiciozna mlada pevka, polna načrtov in želja za prihodnost. Vse pa se zamaje, ko usodno zboli za možganskim tumorjem. Skozi predstavo jo spremljamo skozi različna obdobja soočanja z boleznijo. Kako Neli doživljate vi?

Zdi se mi, da je Neli en mali bikec. Z glavo gre skoz zid. Pa naj gre za glasbo, šolo, prijatelje ali ljubezen. Kar si zastavi, to ji uspe. In včasih pri tem malo pozabi na druge. Zelo je trmasta in vztrajna, ambiciozna. Zato je toliko težje, ko v njeno življenje vstopi bolezen, ki je edina stvar, ki se lahko temu malemu bikcu postavi po robu. V prvih fazah bolezni si najprej niti ne prizna, da jo lahko ta pri njenih sanjah ovira. Ampak ko pride do trenutka, ko sprevidi, da ne bo več mogla naprej, ko vidi, da stvari ne more več peljati kot dotlej, da jo lasten glas ne uboga več, sprejme tudi to. Sprejme bolezen, sprejme smrt in ne obupa ter ohrani neko moč v sebi do samega konca.

Kako so nastajali liki v uprizoritvi in kako konkretno vaš lik Neli?

Z ekipo, soigralci in Miho Petricem smo se začeli dobivati že pol leta pred dejanskim začetkom študija, saj smo se morali naučiti igrati instrumente in suvereno stati za mikrofonom. Na teh vajah "pred uradnim začetkom vaj za predstavo" smo naredili tudi večino naših avtorskih komadov. Tako smo spoznali dinamiko skupine in posameznika v njej, res smo postali pravi bend. Potem je nastopil zelo zanimiv trenutek, ko se je začel proces in smo začeli spoznavati tekst in s tem naše vloge. Prej smo bili na vajah pač Lena, Asja, Sara, Jernej in Matevž. Potem ko smo že malo zlezli vsak v svoj lik, pa smo tudi na teh glasbenih vajah bili kar malo Neli, Kora, Tina, Danny in Jan. Prej je vaje vodil Matevž, potem pa sem bila naenkrat jaz tista, ki je vodila vajo, ker je Neli v predstavi pač frontmanka. To se mi je zdelo zelo zanimivo. Mislim, da so vse te vaje z bendom zelo pripomogle tudi pri gradnji naših likov. V tekstu je sicer zelo malo napisanega, kakšne osebe so liki, kakšna je njihova preteklost, v kakšnih družinah živijo, kaj jih v življenju žene. Tako da smo imeli pri tem zelo odprte roke in smo se skupaj z režiserjem lahko sami odločali, kaj bi bilo za določen lik najbolje. Prek pogovorov, prek odnosov, ki smo jih razbrali iz teksta. Prebiralimo razne biografije velikih glasbenih ikon, pa pogledali tudi več filmov na to tematiko. Meni je za gradnjo lika Neli veliko dal film Krive so zvezde, posnet po istoimenskem romanu, ki govori o soočanju z rakom in smrtjo. Zdi pa se mi, da smo največ o likih in njihovih predzgodbah, o tem, kakšni dejansko so, kako med seboj funkcionirajo, spoznali prek improvizacij, ki so bile res dragocene in so ogromne pripomogle h gradnji vseh vlog.

Predstava *Neli ni več* je namenjena mlademu občinstvu. Je pred njo drugače nastopati? Se v svojih odzivih razlikuje od odraslega?

Gledališče je zame prekrasna stvar tudi zato, ker je predstava vsak večer drugačna. Nikoli ni enaka. Zaradi nas samih, ki smo na odru, in zaradi občinstva, ki tisti trenutek sedi v dvorani, postane živa stvar, ki živi svoje življenje. Potem pa je tukaj mlado občinstvo. Neli ni več je moja prva predstava, ki je prav ciljno namenjena mladim, najstnikom. In moram priznati, da sem doslej zelo uživala igrati pred njo. Ker so iskreni. Če jim je dolgčas, bodo dali to jasno vedeti, ko pa so s tabo, so zares s tabo. Lep občutek je, ko slišiš, a brez zadržkov tudi kaj naglas pokomentirajo. Ker tako vidiš, da so padli v zgodbo. Najlepše pa je, ko ob koncu predstave opaziš to, da si se s predstavo dotaknil ljudi, in solzne oči najstnika (pa tudi kakšne učiteljice), ki je gledal/a predstavo. To je najlepše darilo, ki ga lahko dobiš.

Izhodišča za pogovor po predstavi

Mladi člani skupine #hešteg in odnosi med njimi

Neli, Kora, Tina, Jan in Danny so mladi nadobudni glasbeniki, člani skupine #hešteg. Med seboj so si povsem različni, tako po značajih kot po vlogah, ki jih v bendu zasedajo in igrajo. Neli je vodja in pevkica skupine, Jan je bobnar, Nelin fant in pisec besedil, Kora igra bas in je Nelina najboljša prijateljica, Danny je kitarist in zabavljač, Tina igra klaviature, skrbi za javno podobo skupine in da na vajah nikoli nihče ni žejen. Kljub temu da člani skupine svojih vlog ne dojemajo vedno povsem enakovredno, pa je vsak od njih v resnici nepogrešljiv. Med njimi se skozi predstavo pletejo različni odnosi, polni intenzivnih čustev, od prijateljstva, zaupanja, ljubezni, sočutja, osamljenosti, zavrnitve do žalosti in žalovanja.

Po predstavi mlade povprašajmo o posameznih likih. Kako so jih doživeli in katere značilnosti bi jim pripisali? Za vsak lik skušajmo v predstavi poiskati ključen prizor, ki definira njegove značilnosti. V čem so si podobni in v čem drugačni? Katere stvari jih povezujejo in družijo?

Kako pa so mladi doživeli odnose med njimi? Kakšen odnos imata Neli in Jan? Kaj pa Neli in Kora? Se mladi člani benda med seboj dobro poznajo? Si zaupajo? So pozorni drug do drugega? V katerih prizorih so mladi gledalci to opazili?

Z mladimi spregovorimo tudi o različnih vlogah, ki jih imajo liki v skupini. Spomnimo se prvega prizora na vajah. Tina na skrivaj zaigra na Dannyjevo kitaro, Kora in Neli zamujata, Danny na pol v šali nerga, Jan še vedno nima naslova balade. Kakšne vloge igrajo posamezni

člani skupine? Kdo je vodja? Ima kdo izmed njih pomembnejšo vlogo kot drugi? Zakaj da in zakaj ne? Kakšna je vloga Tine? Pri tem se spomnimo prizora, v katerem Tina Janu in Dannyju pove, da je bendu oblikovala novo spletno stran. Kako se fanta odzove? Kako svojo vlogo vidi Tina in kakšen odnos imajo do nje ostali člani? Se ta odnos skozi predstavo spreminja? Kako in zakaj?

Mlade povprašajmo še, kako so #hešteg doživeli kot skupino. Kakšno je vzdušje na vajah benda? Se med seboj dobro ujamejo in dopolnjujejo? Zakaj da in zakaj ne? Pri tem pomislimo tudi na svoje izkušnje dela v skupini. Imamo v skupini vedno enake vloge? Bi jih morali imeti? Zakaj da in zakaj ne?

Soočanje s težavami, boleznijo in izgubo

Nekega dne se na vaji benda Neli onesvesti. Sprva sama tega ne jemlje preveč resno, na Korino prigovarjanje pa se vendarle odpravi k zdravniku, kjer izve, da ima možganski tumor. Nelina bolezen prizadene vse člane skupine. Vsak od njih se na svoj način odziva na hudo življenjsko preizkušnjo, v kateri se njihov mladostniški optimizem meša z občutki nemoči, strahu, osamljenosti in soočanjem z minljivostjo.

Kako svoje težave in bolezen na začetku doživlja Neli? Jih vzame resno? Čemu jih pripisuje? Kako se odzove na Korine in Janove skrbi? Mlade spomnimo na prizor, v katerem Neli svoje občutke zaupa Dannyju. Zakaj je Neli vesela pogovora z njim? Kako se Danny v svojem odzivanju razlikuje od Kore in Jana? Kako pa se nanj odzivajo drugi člani v bendu? Ima Neli kljub nerganju in zabavljanju Dannyja vseeno občutek, da ji ta stoji ob strani? Mu zaupa? Neli po operaciji na odru vidimo v prizoru na vaji pred koncertom. Je njen odnos do bolezni zdaj drugačen? Na kakšen način in zakaj? Kaj pa njen odnos do prijateljev? Česa jih prosi? V pogovoru se dotaknimo tudi odzivov Kore in Jana. Kako Kora stoji ob strani Neli? Na kakšen način ji pomaga? Kako se vede do nje? Kaj pa Jan? Kakšna občutja so mladi gledalci zaznali pri njem? Kako se z njimi sooča in na kakšen način jih izraža? Zakaj ne obiše Neli v bolnici? Kako so mladi doživeli zblížanje Kore in Jana? Kaj pa Tina? Kako doživlja Nelino bolezen in se odziva na situacijo v skupini?

Na koncu tudi mlade gledalce povprašajmo o njihovih občutjih in doživetjih Neline bolezni. Kakšna občutja jim je vzbujalo dogajanje na odru? Jim je bilo težko ob gledanju? Kako so doživeli različne odzive mladih članov benda? Jih lahko razumejo? Kako bi sami ravnali v podobni situaciji? Bi zaupali tudi komu od odraslih? Kam bi se obrnili po nasvet in pomoč?

Uresničevanje ciljev in ambicij

Mladi člani benda #hešteg so pri koncu gimnazije – v obdobju, ki ga zaznamuje preizpraševanje samega sebe, načrtovanje prihodnosti, uresničevanje svojih ciljev in interesov. Kdo sem, kaj si želim postati, v čem sem res dober, kaj mi največ pomeni, je le nekaj vprašanj, ki si jih na glas ali potihlo zastavljajo mladi v predstavi Neli ni več. Polni so načrtov za prihodnost in želijo si uspeti. Novica, da so sprejeti na bližajoči se festival, v skupino prinese neizmerno veselje, sočasno pa tudi velika pričakovanja. V hipu pa vse njihove cilje, načrte in ambicije ogrozi Nelina bolezen.

Mlade povprašajmo, ali imajo Neli, Kora, Tina, Jan in Danny enake prioritete, cilje in ambicije. Je uspeh z bendom vsem enako pomemben? So vsi enako samozavestni in odločni pri uresničevanju svojih ciljev? Morda kdo od njih dvomi o sebi? Kdo in v katerem prizoru so mladi to opazili? Skupaj primerjajmo posamezne like med seboj.

Spomnimo se prizora, v katerem se bend prvič sreča brez Neli. Kdo želi bend sprva zapustiti in kdo ne? Zakaj meni Danny, da morajo nadaljevati z vajami? Kako situacijo vidi Tina? Kakšen je njen pogoj, da sprejme vlogo pevke? Kaj Jana in Koro na koncu prepriča, da vendarle nadaljujejo delo? Kako so njihove argumente in odločitev doživeli mladi? Kako pa bi sami ravnali na njihovem mestu? Spregovorimo tudi o svojih ciljeh in načrtih za prihodnost. Kaj nam najbolj pomeni? Moramo vedno vedeti, kdo smo, kaj hočemo in kam bi radi šli? Zakaj da in zakaj ne?

(Ne)Iskrenost

Iskrenost nam gre po navadi težko od rok, kadar to pomeni, da moramo neprijetne stvari na glas priznati sebi ali drugim. Še posebej v situacijah, v katerih se bojimo, da bomo z iskrenostjo prizadeli svoje najbližje. V takšni situaciji se znajdejo tudi mladi člani benda #hešteg, ko se Neli iz bolnišnice spet vrne na vaje.

Kako se na Nelino vrnitev najprej odzovejo člani skupine? So iskreni z njo? Je Neli iskrena z njimi in sama s seboj? Kako se v svojem odzivu razlikujejo Kora in Jan ter Danny in Tina? Kako so njihov pogovor o Neli v njeni odsotnosti doživeli mladi gledalci?

Na koncu se Jan le odloči in Neli pove vse, kar se je dogajalo med njimi, medtem ko je bila v bolnici. Kaj ga privede do tega? Na kakšen način to izvede? Kako njegove besede vplivajo na Neli? Kako se konča prizor na njihovi zadnji skupni vaji?

Kako pa so Janove besede doživeli mladi gledalci? Bi sami ravnali podobno? Zakaj da in zakaj ne?

Glasba

Glasba je v predstavi *Neli ni več* osrednjega pomena, tako za samo zgodbo kot za njeno gledališko uprizoritev. Na eni strani je glasba tista, ki Neli, Koro, Tino, Jana in Dannyja najtesneje povezuje. V kar nekaj trenutkih jim glasba pomeni pobeg pred težkimi trenutki, s katerimi se srečujejo ob Nelini bolezni. Danny in Neli z njo preigravata drugačen potek dogodkov (balada), Janu nemalokrat pomaga izraziti čustva, ki jih z besedami ne more (bobni, punk komad), in prav glasba je tista, ki člane #heštega spet dvigne po odločitvi, da vaje nadaljujejo brez Neli. O pomenu glasbe govori tudi Nelina zgodba o velikanih, ki jih ljudje s smehom, petjem in plesom odženejo, in o njenem velikanu, ki je proti petju odporen ter zato nepremagljiv. Na drugi strani pa besedila njihovih komadov enako kot drugi dramski prizori sami zase pripovedujejo zgodbo o mladem bendu #hešteg in njihovem doživljanju sveta okrog njih.

Z mladimi spregovorimo o pomenu glasbe. Kateri so tisti prizori, v katerih glasba igra pomembno vlogo za mlade člane benda #hešteg? Kaj vse jim pomeni? Kako so mladi gledalci razumeli Nelino zgodbo o velikanih? Kaj pa glasba pomeni njim? Se tudi sami kdaj lažje izrazijo skozi glasbo? Jo poslušajo ali tudi ustvarjajo? So morda del glasbene skupine? Ali jim je bližje katera druga zvrst umetnosti? Skupaj raziščimo, katere organizacije v bližini podpirajo ustvarjalnost mladih na različnih umetnostnih področjih.

Gledališka izrazna sredstva

V predstavi se uporabljajo projekcije fotografij benda #hešteg in drugih bendov iz Ljubljane in njene okolice. Projicirajo se na prepustno projekcijsko površino, ta se z uporabo luči uporablja tudi kot površina za senčno gledališče, uporablja pa se tudi kot zastor ter meja med odrom koncerta in prostorom za vaje. Če se osvetli samo oseba za projekcijsko površino, se vizualno izgubi vidna materialnost platna.

Prostor za vaje benda je odprt na vse strani, nima sten, tako da lahko gledalci iz različnih zornih kotov vidijo predstavo.

V predstavi se uporablja dvojno ozvočenje, večino predstave, ko gledamo vaje benda, se uporablja manjše ozvočenje v prostoru za vaje, v zaključnem prizoru koncerta pa igralci prenesejo vsa glasbila in se priklopijo na večje, dvoransko ozvočenje za večji občutek koncerta. Poleg ozvočenja se na koncertu uporabijo tudi luči, ki do tedaj niso bile uporabljene, in ustvarjajo lučno dinamiko koncerta.

V pogovoru z mladimi se dotaknimo tudi gledaliških izraznih sredstev. Kako so mladi gledalci doživeli odprtost prostora za vaje benda? So imeli občutek, da so likom blizu, da so z njimi v prostoru? Kje še poleg prostora za vaje se tudi odvija predstava? Kako so različna prizorišča ločena med seboj? Kako deluje prepustna projekcijska površina? So liki zaradi nje bolj oddaljeni od gledalcev? Kakšni so prehodi med posameznimi prizori? So ti med seboj jasno ločeni? Kako se spremeni prizorišče v zadnjem prostoru? Kaj vse ustvarja koncertno vzdušje?

»Sicklīt«, glasbene legende in mladinski filmi

O Lutzju Hübnerju, avtorju dramskega besedila

Nemški dramatik, igralec in režiser. Študiral je germanistiko, filozofijo in sociologijo v Münstru. Najprej je bil igralec v Saarbrücknu, Aachnu, Neussu in Magdeburgu, od leta 1996 pa je svobodni igralec in režiser. Napisal je več kot štirideset dramskih tekstov (predvsem) za otroke, najstnike in mlade odrasle ter dobil več nagrad za mladinsko dramatiko. Ukvarja se z bolj ali manj vsakdanjimi temami, s katerimi se pri odraščanju srečujejo mladostniki: odnosi v družini in med vrstniki, sodobni mediji, medvrstniško nasilje. Njegovi teksti so bili prevedeni v več kot deset jezikov in uprizorjeni tudi v našem gledališču, čeprav je velika večina njegovih besedil pisana po naročilu za različna nemška gledališča. V Sloveniji so bili doslej uprizorjeni trije Hübnerjevi dramski teksti: *Marjetka, str. 89 (Gretchen 89 f.f.)* v režiji Sama M. Strelca, *Boksarsko srce (Das Herz eines Boxers)* prav tako v režiji Sama M. Strelca in *Odspejsani (Creeps)* v režiji Uroša Fürsta. Tekst *Neli ni več (Nellie Goodbye)* je Hübner napisal leta 2003, originalno besedilo se dogaja takrat v nemškem Münstru. V izvorniku je veliko prepuščeno ustvarjalcem uprizoritve, ki po avtorjevih navodilih sami določijo zvrst in napišejo glasbo za konkretno uprizoritev.

»Sicklīt« (iz angleških besed »sickness« – bolezen in »literature« – literatura) je podžanr literature za najstnike in mlade odrasle, v katerem je prevladujoča tema/zaplet neozdravljiva bolezen. V zadnjih letih

– od ultrapriljubljenega romana Johna Greena *Krive so zvezde (The Fault in Our Stars, 2012)*, v katerem se usodno zaljubita za rakom obolela Hazel in Augustus – postaja podžanr vedno bolj priljubljen, posebej pri dekletih. Samo ločevanje žanra od drugih vsebin mladinske literature je nekoliko sporno, saj številni kritiki opozarjajo, da so elementi boleznin prisotni v številnih že klasičnih literarnih delih, namenjenih najstnikom in mladim odraslim: na primer *Male ženske* Louise May Alcott, *Kaj je storila Katy* Susan Coolidge ali *Skrivni vrt* Frances Hodgson Burnett, zelo pogosto seveda tudi že pri Charlesu Dickensu. Sodobna »sicklīt« literatura, ki jo danes zastopajo avtorji Jesse Andrews (*Me and Earl and the Dying Girl*), Amy Reed (*Invincible*), Lurlene McDaniel (*So Much to Live For*) ali Jenny Downham (*Before I Die*), poleg elementov usodne boleznin vsebuje še motive depresije, seksualnosti, samopoškodovanja in najstniške ljubezni, saj gre pri sicklīt pravzaprav za podvrsto romance.

Knjižne zgodbe o glasbenih legendah

- Morrissey: *Autobiography* (2012)
Uspešnica brez kazala in poglavij.
- Carrie Brownstein: *Hunger Makes Me a Modern Girl: A Memoir* (2015)
Spomini ameriške glasbenice, igralke in komičarke Carrie Brownstein, članice punk-indie benda Sleater-Kinney.
- Viv Albertine: *Clothes, clothes, clothes. Music, music, music. Boys, boys.* (2014)
Spomini Viviane 'Viv' Albertine, kitaristke angleškega (post)punk benda The Slits.
- Patti Smith: *Pač mulca (Just Kids, 2010)*
Spomini Patti Smith na njen odnos s fotografom Robertom Mapplethorpom.
- Kristin Hersh: *Rat Girl* (2010)
Spomini ameriške kitaristke in pevke Kirstin Hersh, članice alternativnega rok benda Throwing Muses.
- Bob Dylan: *Zapiski (Chronicles, Volume One, 2004)*
Prvi del Dylanovih memoarov (načrtovana sta še dva).
- Jerry Hopkins, Danny Sugerman: *No One Gets Out Alive* (2011)
Biografija Jima Morrisona.
- Anthony Kiedis: *Scar Tissue* (2004)
Avtobiografija frontmana skupine Red Hot Chili Peppers.

Filmi

Ob ogledu predstave *Neli ni več* si lahko v Kinodvoru ali v drugih kinematografih Art kino mreže Slovenije ogledate filme, ki z različnih zornih kotov obravnavajo bodisi zgodbe mladih glasbenikov bodisi se dotikajo tematik, povezanih z boleznijo, pomočjo bližnjim ali soočanjem z izgubo bližnje osebe. Vse filme najdete v katalogu izbranih filmov za vzgojno-izobraževalne ustanove Kinodvora.

Najboljše smo (Vi är bäst!, Lukas Moodysson, Švedska/Danska, 2013, 102 min, 13+)

Zgodba o treh najstnicah, ki iz želje ponagajati fantom ustanovijo svojo punk skupino. Ne najlažja naloga, saj dve izmed njih nimata pojma o glasbi in igranju instrumentov, pa še vsi jima prigovarjajo, da je punk mrtev. Film o vztrajnosti, sledenju samemu sebi, tesnem prijateljstvu, prvih ljubeznih, o razočaranih in evforiji.

Utrip ljubezni (Boris Petković, Slovenija, 2015, 84 min, 14+)

Nasprotja se privlačijo in težko si zamislimo večje nasprotje, kot sta raper in violinistka. Bruno je mladi raper, ki se pripravlja na prvi koncert, Nina pa perspektivna violinistka. Ko se nekega večera srečata v klubu, se krešejo iskre. A kmalu na dan pridejo tudi razlike. Jih na krilih ljubezni lahko premagata?

Ritem norosti (Whiplash, Damien Chazelle, ZDA, 2014, 107 min, 14+)

Ambiciozni 19-letni bobnar Andrew je sprejet na najboljšo glasbeno šolo v ZDA. Ko ga znameniti jazzovski dirigent Terence Fletcher povabi v svojo šolsko glasbeno skupino, se mu uresničijo sanje. Terence pa je kot učitelj neizprosni in kruti, učence žene do skrajnih zmogljivosti, jih ustrahuje in z njimi manipulira. Toda Andrew je odločen, da bo vztrajal, in temu podredi vse svoje življenje, kar ga privede do pravega živčnega zloma. Kaj vse smo pripravljeni žrtvovati za dosego ciljev in sanj?

Amy (Amy, Asif Kapadia, Velika Britanija, 2015, 128 min, 15+)

Presunljiva zgodba o vzponu nadarjene glasbenice, ki obelodani pasti glasbene industrije in zvezdnitva, obenem pa na osebni način spregovori o univerzalni potrebi biti ljubljene. Film prinaša doslej nevidene posnetke iz zasebnih arhivov, nikoli slišane pesmi ter številne intervjuje s prijatelji in sorodniki ter pokaže na skupno odgovornost družine in glasbene industrije pri njenem padcu.

Kauwboy (Kauwboy, Boudewijn Koole, Nizozemska, 2012, 81 min, 9+)

Zgodba o desetletnem dečku Joju, ki se sooča s praznino, ki je nastala ob odhodu njegove mame. Dnevi mu minevajo med samotnimi potikanji po naravi, treningi vaterpola, druženjem s prijateljico Yenthe. Nekega dne Jojo najde mlado kavko in med njima vzniklje pravo prijateljstvo. Vendar pa oče nima nobenega posluha za njegovo željo po skrbi za zapuščeno žival. Tudi sam se na svoj način spopada z doma nastalo praznino. Jima bo uspelo na novo vzpostaviti stik in bližino?

Moja sestra suhica (Min lilla syster, Sanna Lenken, Švedska / Nemčija, 2015, 95 min, 9+)

Dvanajstletna Stela je na pragu vznemirljivega obdobja pubertete. Nenehno se primerja s starejšo sestro Katjo, uspešno drsalko in dijakinjo, ki je izraz popolnosti na vseh področjih. Starši jo obožujejo in Stela želi slediti njenim stopinjam. Vendar raztreseni starši ne opazijo tega, kar vidi Stela: Katja se ne počuti dobro, preveč trenira in premalo je. Steli se svet obrne na glavo, ko odkrije, da se starejša sestra sooča z motnjo hranjenja. Bolezen pripelje družino na rob propada in Stela mora sprejeti pomembne odločitve.